

Сарсын—бэс ыйын 20 күнэ—олохтоох Советтарга уонна
народнай суут народнай судьуйатыгар быыбар күнэ
БУКА БАРЫ — БЫЫБАРГА!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбохун!

САТА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№№ 74-75
(5741-5742)

1982 жыл. Бэс ыйын 14 күнэ
СУБУДА

Сызаната
2 қалпы

ДОСТОЙНАЯ ДЬОННОРБУГ ИНИ

Сарсын — баярагынныг, баярдаар хүннээр. Аны эдийгх чаагынн билиг орооуоммут үлэнтээр, советскай норуот бүтүүүнү курдук, олохтоох Советтарга уонна народнай суут народнай судьякатыгар үлэ коллективтарынан уонна общественной тэрлэлэлэринки бинр санаанан туруоруллубут итээнэ итинкиг өөмкүт депутаттарга уонна народнай судьяга кандидаттар киин үрдүк үөрүүнү куластыахтара.

Норуот итэбэтин ылааччылар кырдык даһаным Чулууттан чулуулар. Аатырбыт сылыһыттар Социалистическай Ула Геройа Р. И. Константинополтан уонна ССРС Государственный билимминистрин лауреата М. С. Толстоутовтан садалаан эдэр, үүһүм иһэр производството маннатары маннныксыттар Л. Е. Сидцева, Н. С. Артемьева, механизатордар В. Н. Митингэ, К. Г. Термогенюкка уонна да атыттарга үүнүбүс—бука бары кини толору эрэнэр, итэҕэйэр үлэһиттэрэ. Кинилэр олохтоох Советтар народнай депутаттарынан талыллан оройуон экһономинатын уонна культуратын салгыы сабылларына ахтынайдык кытталларыгар саарбаҕа-лаһын суох, Ортон народнай суутт народнай судуулатыгар кандидат Е. И. Макаров—баай оытталар, үрдүк квалификациялаах юрист.

Биһиэҕэ, советскай дьонто, кэрэ-бэ-
лиэ собылларым үлэҕэ үчүгэй баһы-
тэрдээх көрсөсөр үтүө үтэс баар. Ол сир-
тинэн оройуонга уонунан коллектив-
тар, сүүһүнэн үлэһиттэр пятилетка ба-
тардаа сымлынаары уонна 1982 сыл бис-
ийынаагы быһаанынын быһыбардар
күннэрин көрсө, Саха АССР тэриллэ-
битэ 60 сыла уонна Саха сирэ Россия
государствотын састаабыгар көҥүл өт-
түөнэн иинирбитэ 350 сыла туолуутун
чийинтэр болдьохун иннинэ толортоо-
гулар. Кинилар истэригэр Карл Маркс
аатынан уонна «Чурапчы» совхозтар,
«Сельхозтехника» уонна «Сельхозхи-
мия» холбоһуктар, потребительскай об-

Щество уонна промкомбинат коллегиятара, онтон да атыттар бааллар.

Бийлиги бичбардар өрдүк маасса байдарынан уратылаахтар уонна эппиэт тээхтэр. Оройуоннааҕы Советка 50 сельсоветтарга 335 депутат бичбарда нмаастара. Оттон оройуоннааҕы, селс кэйдөөҕү уонна ронкурктарфааагы, он тоһа учтаастактардаагы бичбар комиссияларыгар 809 киһи үлэллиннэлэр. Бич бардар информативтаагы политическай, маассабай үлөбэ идеологическай фронт суруһунан байлыктара — агитатордар, политинформатордар, лектордар, ө. д. а. иттигинилэр Ыһата, сарсын, буолар бичбардары оройуон сокуоннай саа гмах нэһилиэнньэтин суурт гомониттан биһирэ болдоммаса.

Быыбардарга бэлээнэни сүһүкүн ситэриини. Апполлективтар байылы, рин үлэлэрин түмүктөөн эрэллэр. Учаа- тантардаагы быыбар комиссиялара ба- ры тэрээһин-технической дыһааллары бүтөрөн народнай блои достойнай кан- дидаттарын иһин куолаастыырга быыбар- дуучылары ытыраага бэлэн буолбут- тарын сүһүкүн билдирбэллэр.

Сарсын бэйббардарга буй бэры кыттан уонна коммунистар, партияга суохтар биир сомоҕо блоктарын кандидаттарын иһин биир санаанан куолэстаан оройуон үлэниитэрэ хаан-уруу. Коммунистическая партия уонна Советский правительством дьин-чахчы норуотунитэрэнигэр сулууспалыр, эйэ иһин утууһаахтык охсуур Лениннэй политикатын иһин, коммунизмга тутуу баарадай соруктарын балһантэбит ССРС XXVI съезиин уонна дойдуга аһылы программатын бийирэбит партия Ил Комитетин мам ыһынаары (1982 с. Пленумун уураахтарын, айар-тутар үлэтигэр кэлэриин сорудахтарын ситэһиһэахтык олоххо ыһаллар иһин куолэстаахтара.

БУКА БАРЫ—БЫЫБАРГА, КҮН
ДУ ТАБААРЫСТАР!

ССРС-ка булааһы бүтүнүү нөрүт бас билэр.
Норуот государственнай булааһы ССРС политическай тирээс буолааччы нареднай депутаттар Советтарынан олоххо киллэрэр.
Бары атын государственнай органнар Советтар хонтуруолларыгар киирэллэр уонна кинилэргэ өтчүөттүүлэр.

(СЕРС
ЫТАН)

БЫРААҢЫННЫКТААҢЫ БЭЛЭХТЭР

Балтараа
сыллааһы баар

ХАДААР. «ЫБСЛКО-60 сыла» комсомольской мччат ферма эдэр ман-ныксытара олохтоо. Советтар уонна народнай суут народнай судууба-тын быыбардарын кэрсэ-пятилетка балтараа сы-лынаабы быллааннарын-толорон кэрсэргэ үрдү-күрбүннү бэлэтээнэн үлэ-лээтилэр.

Тыл дэмэлдтэн арах-
снбата. Коллектив бал-
гараа сэлгэ ынах ахсч-
тан 3358-тны кг үүт-
ымыр соруудахтарын өс-
вөсүт ий түмүгүнөс
3398-тны кг толорбута. Ит-
кэмгэ хас бинрдин фу-
рандай ынахтарынтан На-
талья Ксенофонтова 5,4
тонна, ферма старшай
М. Е. Осипова 3838 кг
комсомолд Прокопий

ТОУОХХА!
— Советскай Союз ядрнай сэрин бастакынан туттубак. Эттигэр эбэйээтэднетибэ.
Итхэн кини байыта калмыклар. Атын ядрнай эдэр бийиги холобурбутун буоллахтарына, дэнэ бэйээтэни эттигэр А. А. эр, ядрнай сэрин күүдү, итөөх чэхчэты дьыһыны буулдуох эгэ.

Оройуон олохтоох Советыгар депутаттарга кандидаттарынан үгүс производство малкыта турҕо-рулуунулар Көмсөмөдлэ Дарил Варламова (снимокка) — кинидаттан биндэстэр.

Дарин олох-данах комбинатыг чараас танахыг түгээмчлээр «Силуэт» дин комсомольская-мичат биригээдэлэригэр үлэлир. Биригээдэ ятхилетна бйгараа салыггар 3950 солв. үлэни өнгөрөр былаамнаадыр өссө нам бийн бүтүүтүгэр 108 бырыһыан толорбута. Эдэр рабочий бородууксуяа үрдүч халхыстыбалаах бодолыггар кыһанар.

Сарсын Чурапчы селскэй Советытар 11 №-дээх уокурук быһыбардааччылара дostoйнай кандидат комсомолка Дария Варданова нини куоластыахтара.

Болдъох цинцимэ

Потанов 3569 кг үрүс-
лөгөнн дабилдүүлээр.
Бу нүснэргэ ферма Си-
ри Холлогос сайыдына
үзэлнир. Сүсүхүттар са-
бынгы мөчирэн мйда-
рыгар ынах ахсыттай
1100-туу кг ууту ырга са-
на үрдүк соруугу туруу-
сундулар

Г. Адамов

Механизатор
ситуации

ҮЛЭ АЛБАН атын II
сүсгэм ордон кавалера
коммунист Петр Петро-
вич Ефимов оройуониг
«Сельхозхимия» холбоун
тэрилтэсигтэн трактори-
һынан уладинр.

Опыттаах бульдозерис-
бэйэтин тустаах үлэти-
гэр маалдьы үрдүк нөрдө-
рүүлэри ситиһэр. Кини
бэйэлэ 1930 эталоннай
гектардаах үлэни толор-
сон, олохтоох Советтар
га уонна народнай суу-
народнай судууһатыгар
блыбардары көрсө ылым-
мыт збэхээтэлиэтигэни
485 эталоннай гектары
нан куоһарда.

Петр Петрович «Сель-
хозхимия» холбоонк
механизированной зверо-
ну салайар, Кини үлэ-
днгр коллентива бийлэ-
свас Нуотара үрөдөр
тахсан сирн тунсарам
онорунга үлэлээтэ.

В. ЧИЧЕНКОВ.

ЛЕСОПУНКТ бастын шофердара Н. П. Оксешников уонна А. М. Пестерев, ылыбардар чыс-тарынэр куоталаһымыга киирсэн, сыл агардаагы сорудахтарын бэс ыйга аһары толорбуттара. Олуннэр Николай Егорович ММЗ-557 автомашинанан 1364,2 кубометр тутуу маһын тизээн со-рудаһын 174,2 кубомет-рынан аһарыта, оттон Александр Михайлович 1310,1 кубометры таһан алта ыйдаагы кирбиитин 100,1 кубометрынан по-ччолоһбута.

Е. Литвинцев.

Мэлдби ннникш
кү ө н н э

«ЯКУТКОЛХОЗСТРОЙ»
холбоон ТМУ-гын эдэр
шофера Валентин Слеп-
цову коллестивын үлэ-
һинтэрэ оройуон Советы-
гар депутатка кандида-
тынан түрүүбүттэра

Эдэр коммунист бу күн-
нэргэ бибилейдардаах сын-
га үлөсө киллэриллэх
төөх объектрга бөрөбн.
Идэри, эрбэмнит маты-
рысааллары харанпа-
на тизээр-таһар.

Кийн аялалт ийгэ сэд агардаагьы соруудагьы 106,4 бьырыгьыа толорон социалистическая куоталагьыа ииники күүнүгэр илэр

Т. Софронова

СЭБИЛЭНИИНЭН ҮЛҮҮЙҮҮНҮ ТОХТОТУОХХА!

НЬЮ-ЙОРК (ССТА). ХНТ Ге. перальный Ассамблеятын ээбиллени элнэг аналлах икис сессиятын пленарий мушадар ССКП РК Политбюротун члнз, СССР Тас дьыдааврын министр А. А. Громыко тэд этг.

Вэйцзин эпитетиз сагалынмыты.
гар шинэ ССКП КН Генераль-
най секретара, ССРС Верхов-
най Советин Президиумун
Председателя Л. Н. Брежнев сөс

сия делегаттарыгар Суругу ааҕан иһитиннэрдэ. Делегаттар Суругу сүтүгэн болбомтонон иһитиннэр, Ойно Советскай Союз киһи аймах иһитиннэр бүтүн тулар тыын суол- талаах проблемаҕа — ээһин хай- дах харыстаан хаалларар туһунан проблемаҕа — сыһыан кылгастык толору түмүллэн көрдөрүлүнэ.

Бийагн дойдубут өссө төгүл
уулууччу суолталаах хардыны

спотор — Советская Союз ядернай сэрин сэбэн бастакынан туттубакы бэйэтигэр эбэхтэдиэтибэ ылымнар. Итин кини байэте кэлтэйдн ылымнар. Атын ядернай державалар биһиги холобурбутун батыһар буоллахтарына, дэн бэлиэтэвэ бэйэтин этинигэр А. А. Громыко, ядернай сэрин күөдү-йүөн солтоох чахчыта дынгыиэ-евох олоһулдуох этэ.

**КҮНДҮ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР! БЭЙЭБИТ КУОЛАСПЫТЫН КОММУНИСТАР УОННА
ПАРТИЯТА СУОХТАР БЛОКТАРЫН ДОСТОЙНАЙ КАНДИДАТТАРЫН ИҢИН БИЭРИЭБИҢИ!**

БИЙГИ УЛУУ ИЙЭ ДОЙДУБУТ ӨССӨ ОРДУК

Быйбардыр учаастактарга

БЭЛЭММИТ

Сарсын — народнай депутаттар олохтоо Советтарыгар уонна народнай суут народнай судуулатыгар быйбар күнэ. Бу социалистический демократия улахан бырааһынньыгар бэлэниини сир ахсын үрдүк өрө көтөүлүү быйытыгар-майгытыгар барар.

Бийиги корреспонденттыгар сорох учаастактардаагы быйбар комиссияларын председателиэрэ кынык көпсөтүлэр.

В. НЕУСТРОЕВ.

(Чурапчы):

— Быйбардар инни-лэринээри агитационнай-маассабай, пропагандистнай үлэ быйбардааччылар бары арагаларын хабан ытылына. Агитатордар, политинформатордар, лектордар ордук активнайдык үлэлээн ССКП уонна Советскай госу-дарство ис уонна тас политикаларын, ССРС уонна Саха АССР төрүтүмүттэрэ 60 сыл-лара туолуутун, ССКП НК ыам ыйынаагы (1982 с.) Плeкyмyн түмүктэрин, советскай быйбардыр система густарынан бөксөдөлө-ри, лекцияларын тиһи-гин басыаппаа ытты-лар. Бийиги 24 №-дээх быйбардыр учаастак-пыттар бу үлэни коммунист К. К. Пер-миков начальнистаах агитпункт күнүтэ дьа-рытатта.

Быйбардыр учаас-так наадалаах инни-гардарынан, матыры-баалларынан толору хааччылына, быйба-ры тэрээһинээхтик ытыгарга туох наада буолара барыта оҥо-һулунна. Куоластыр кабиналар, урсалар, о. д. а. бэлэниинилэр, быйбардааччылар сын-наалантартын тэрийи-чолуу былааннаа. Ко-миссии чилиэннэрин эбээһинэстэрэ чуолкай-дана.

Быйбата, бийиги бэ-лэммит, быйбардаач-чылары күүтөбит.

И. БАРАШКОВ (Чуаппара):

— Быйбардар инни-лэринээри күнүр Вах-сы нэһилиэгэр быйба-дааччылар үлэвэ уон-на политической актив-ностарынан ордук ура-тылланналар.

Политической агита-ция дьон үлэнир да,

олорор да сирдэринэн кынык ытылланна. Онно 20 агитатор үлэ-лэтэ, Кинилэртэн ра-бочай Ф. И. Гоголев, учуутал В. Г. Огонь-никова, пенсионер В. И. Барашков уонна атыт-тар ордук активнай-дык кытылылар.

Быйбардарга тэрэ-һин-техническай үлэ ба-рыта ситэрилинэ.

Вахсылар юбилей-дардаах сыл быйба-дарын көрсө күүрэм-нээхтик үлэлэттилэр. Үүтү валовой ытым-бис кыйдаагы сорууда 105,8 бырыһыан, фу-ражнай ынах ахсыттан үүтү ыаһын былаана 105 бырыһыан толору-луунулар. Кыстык ус-тата борооску орто төлөһүүтэ 105,2 кг таңкыста.

Фермалар бары са-йылыктарга көстүлэр. Мэчиргэ ыйдарыгар өлгөө үүт иһин охсу-буу саадалаа.

Сарсын, бэс ыйын 20 күнүгэр, бийиги 1. №-дээх Алабардаагы быйбардыр учаастак-пыт быйбардааччыла-ра коммунистар уонна партията суохтар на-роднай блоктарын дос-тойнай кандидаттарыт иһин биер санаанан куоластыыл а р ы г а р саарбадалаабыт.

тацияны сөргүтүүтэ селскай директор А. П. Павлов элбэ-дигэр. Быйбардаач-чылар сыннаалантартын тэрийиңгэ П. Поталов саллар рональайинет-рументайнай ансамблэ көмөлөстө, хас да тө-гүл концерттары добу-һуоллаата.

Нэһилиэк быйбар-дааччылаа сарсын оройуон Советыгар 2. селскай Советка 25 депутаты, ону тэнэ на-роднай суут народнай судуулатыгар Е. И. Ма-каров быйбардыахт-ра. Юбилейдар инни-лэринээри үрдүк үө-рүүлэх күн юбилей-итигин бийиги элбэх, националыостаах Ийэ дойдубут өссө чэчирин сайдарын, бырааттыы норуоттар тулхадыйбат доҕордоһуулар са-агы бөбөргүүрүн ту-һугар куоластыахтар.

П. АЛЕКСЕЕВ,
агитпункт начальнига.

Народнай б л о к кандидаттара

МЭЛДЫ ДЬОН ОРТОТУГАР

Хатылы нэһилиэтин олохтоохторо быйларын участкый балыһаа-рын враба Розалия Васи-льева Уваровская туһу-нан истинчирэх тылла-ры этэдэр. Оттон сийи-лиг ыйыталаастаха: «Кы-һамнылаах үлэнир, Үр-дүк культуралаах, ин-ициативалаах, активнай» диир чуолкайдык бэ-уаллар.

Эдэр специалист машина 1976 сыллааха, Саха государственной универ-ситетын бүтэрэт, кэди-тэ, Кини салайар балы-һата атыттартан биер ура-тылаах оройуон киини-тен чугас буолан смети-ганнаах ыарылыахтары өстүр. Ошон түбүк үгүс. Ол да буоллар коллек-тив сыстыганнаах ыары-

ларынан ыалдыһымы, ко-ра саастаах оҕолору кө-рүүнү уонна эхтээһини бөлөхчү тупсарда. Быйыл саас балыһа капитал-най оромуона саадалан бу күнүгэрэ бүтүрүлүнэ.

Тыа сирин эмчэтин түбүктээх үлэтин таһы-нан эдэр специалист уонна селайааччы быйыстынан Розалия Васильевна нэ-һилиэк общественнай олоҕор активнайдык кыт-тар. Кини селскай Со-вет депутата, исполном чилиэнэ, Ошон даҕаны үгүс үлэлэри быһаччы са-

лайсар, исполком му-нахтарыгар уонна сель-совет сессияларыгар чо-чу бөлүгүрүстөрү ту-руорсар. Итирктээһини утары охсуһар комиссия председатели буоларынан хас да төгүл туһааннаах бөлүгүрүстөрү бэлэниэн сессия, исполком көрүү-лэригэр киллэрдэ. Маны таһынан кини «Знание» общество чилиэннэ бы-һытынан нэһилиэккэ эдэ-сотору-сотору лекциялары аапар. Врач сыһарыл-дыбы «Куолаас» амт-зонатын үлэтэ быйыл бидэрдиң сэрэхсийдэ.

Розалия Васильевна кынык оҕо ийэтэ, Кэргэнэ Илья Степанович — учуутал.

Нэһилиэк быйбардаач-чылаа сарсын народнай депутаттар олохтоох Со-веттарынан быйбарытар ко-руот достойнай предста-вителлэрин иһин куола-сарын биер санаанан бийриэхтэрэ. Итинни үр-дүк итэҕэли ылааччылар ситолоругар Розалия Ва-сильевна Уваровская эппэ баар.

С. СМЕРНИКОВА.

СНИМОНКА: врач Р. В. Уваровская.

КОЛЛЕКТИВ ТУТААХ КИИИТЭ

«Сельхозтехника» хол-боһук автопаркагыгар «Айан» комсомольскай-мч-чат биригээдэ төрүлүбү-тэ сылтан эрэ орто. Ити кылгас көм иһигэр бу бис киниктээх доҕус ко-ллектив үтүгэй үлэтинэн оройуонга кынык ба-лиһа, саа үлэлээн эрэр ыччаты шофер, эппэчкитэ суох мындыр идэтигэр уһуууга ыратта суох оруоллааҥа.

Биригээдэ Василий Митин, Степан Брызгалев, Николай Толстоухов кур-дук бары даҕаны эһил-тэ-гил саастаах уолаттар үлэниллэр. Ыраах рейс-тэргэ бэйэ-бэйэлэригэр хардарыта көмөлөсүһэ мэлдьитин биригэ сыл-дьаллар. Кыһынны таас-чох таһытыгар, сайынны буор үлэтигэр. Мында-дайы — Чурапчы суо-лустар граниты кутууга үлэниллэр.

Бу эдэр коллективка группасорууан Василий Митин үлэлиир. Ааспыт сыл түмүгүнэн биригээдэ 13958,7 тонна таһааһы таһан соруудагы 7508 тоннаан аһарыта, итин-эн оройуонга комсомоль-скай-мччат коллективтар

куоталаһыларыгар, пром-комбинат илорамистна-рын биригээдэти кини-тэн, иккис миэстэбэ та-чыбыта.

Василий олоҕун кылгас суола билигин ыччат биографиятыттан туох да уратыта суох. Кини 1958 сыллааха Хайахсыт нэ-һилиэгэр рабочай кэргэн-нэ төрөөбүтэ. Чурапчы орто оскуолатын бүтэрэн баран кылгас көмгэ Эри-дик Эристин аатынан совхозна тракторийынан үлэлээбитэ. Оттон Совет-скай Армия көмүстүгэр ыгырыллыбыта. Армия-тан демобилизацияланан баран Василий 1979 сыл-лааха «Сельхозтехника» холбоһука үлэвэ инни-битэ.

— Василий бийиги бас-тыт активныт, коллек-тивка ытыллар араас дьаһаллар кини кытты-та суох барбаттар. Тэри-йэр дьогурдаах, хайа ба-дарар дьаһалаа ис сүр-дүттэн ылсар. Биригэ ты-лын толорон тэйэр үгэстээх. Ол иһин сого-рутаагыта кинини бийиги коммунистарбыт ССКП чи-лиэннэр кандидатынан

ылбыттара. — диир үлэ-сир холбоһук партийнай тэрилтэтин секретарын солбууааччы А. Н. По-сельский.

Үлэвэ кыһамнылаах эдэр уолу коллектив ра-бочайдара уонна инженер-най-техническай үлэни-тэргэ оройуоннаагы Советка 45 №-дээх быйбардыр уонурукка депутатка кан-дидатынан туруордулар.

Депутатка кандидаты кытта көрсүһүүтэ элбэх кийи мустубута. «Эдэр иһи эбит, бэйгэ рабо-чай. Бийиги итэҕэлигин толоруоҕа» — дьэбиттэрэ быйбардааччылар.

Бу күнүгэр Василий Митин бэйэтин биригээдэ-тин кытта Мындааһыга баржаттан таһааһы сүө-кээһингэ үлэлиир.

Сарсын кини оройуон Советыгар депутатынан быйбарданыада. Эдэр ком-мунист, бастыҥ механи-затор Василий Митин ити үрдүк итэҕэли чистээх-тик толоруо диир эрэнэ-бит.

В. РУФОВ.

АКТИВ КОМӨТҮНЭН

вүүтэ партия уонна правительстве олохтоо-бут дьаһалларын үгүс түмүктэрин ис сүрэх-тэриттэн астыналлар уонна 1990 сылга дьэ-ри кэмгэ ырытыллан оһоруллубут дойду аһылытын программа-тын биер санаанан би-һириниллэр.

Быйбар иннигээри агитационнай-маассабай үлэвэ, куруутун буо-лары курдук, бийиги комсомолоттарбыт ак-тивнидык көмөлөстү-лэр. Сылхастаагы комсо-мольскай төрүтэ сек-ретара Петр Ксено-фонтов, комсомолналар Марфа Кычкина, Сте-панида Дорогунова уон-на да атыттар үлэ коллективтарыгар, дьон олоҕор сирдэринэн эл-бэх бөксөдөлэри оҥо-рдур. Агитпункт из-тас көстүүтүн тупса-рыыга, көрдөрөн аги-

кассалартан наадалаах шрифтэри, буукубалары түргүннэ, чуолкайдык булуу, хас биридин стро-ка, буукуба, лигейиң ыраастык түһүүтүн сити-гин полиграфистан бэйэ-идэтин толору баһылаа-һыны эрэ буолбакка, ону таһынан тулууру, идэни таптааһыны эрэйэр.

Вөһс, саамай үрдүк, разрядтаах метранжа-ны лнотипист идэтин аһылынан баарар. Ийэ-тэһийдэр эрэ тохтоло

суох үлэлээн ылырдыр кинотип сибиньэс буу-кубалары «суруйар» кистэ-лэтин үөртэтэр.

Сыаха кинини хара манайыттан бэйэ ки-инин захлэгтара. Нас-таванна, коммунист Мар-фа Михайловна Яколле-на билигин даҕаны дьу-луурдаах, ылыныгас үө-рээччигин кытта үө-рө-көтө көрсүһэр.

Типографит коллективэ эдэр 13 рабочайтан 7-гэ ЫВСЛКС чилиэнэ. Бары

араас кэмгэргэ Настя үө-рэмнит Новосибирскай-даагы полиграфическай училищетын бүтэрбит кыргыттар, уолаттар. Ки-нигэр бэйэлэрин комсо-мольскай баһылыктары-нан Анастасия Смирни-кованы талбыттара да түбөспүчэ буолбатах.

Быйыл комсомольскай төрүтэ кинини биер санаанан улуу Ленин пар-тиятыгар кыргэргэ мэн-тиллэтэ. Билигин

Смирникова — ССКП чи-лиэннэр кандидат.

Соторутаагыта ба-тыт эдэр полиграфиста-ны, бийиги «Сага олох-пук» хас биридин страни-цатын эт илэтиннэ ту-тан-хабан таһан таһаарар А. М. Смирникова «Чу-тук селскай Советы-гар депутатка канди-датынан туруорбуттара. Ки-ни ити улахан итэҕэли толороругар коллективэ бүт эрэнэр.

А. ЕГОРОВА.

СНИМОНКА: А. М. Смирникова.

ПОЛИГРАФИСТКА НАСТЯ

буолбута. Орто оскуола-ны биригэ бүтэрбит оҕо-лор, икки сыл колхозка үлэлээт, үгүс-тараа көп-пүтүтэ. Арахсыы, хаһан да сылдыбатах улахан туоратыгар сороговун ба-рыта ыарахан этэ. Кини идэтэ, наборщик-метран-жак буолуу да чапчэни-та суох. Биридин бэйэлэ-рэ биридин буут ыһа-һыннаах түөрт свби-ныс-сэбэит форманы кү-нү быһа төттөрү-таары сыбарытыы, шрифтээх

Кини олоҕор быһаар-быт бастаан дьосуннаах бөлүгүрүстэртан биер-дэстэринэн идэни таһы

КҮҮСТЭЭХ, БААЙ, КЭРЭ БУОЛАРЫН ИЙН!

ОЛОБУМ УМНУЛЛУБАТ ТҮГЭНЭ

Ааспыттан ахты

КӨНҮЛҮ таптыр, нэнг дууһалаах, амарах саалаах Россия нуруотун кытта биир идлээх нэр-тэнгэ олобушут 350 сылан туолар юбилейын бөлүктөрү үрдүк үөрүү-лөөх сыдага мин 75 саастаах мурддаас кийн, оворон кэлбэт олохун, үлэлээбит үлөбүн, доҕор-торбун табаарыстар бын сыта-тура санаан-хтан көдөбүн.

Улуу нуучча нуруотун кытта диир сиктээх тулаадыбат доҕордоһуу-бутун элпизин-хаамынан бийбэт, илэ харахынан көрбүт кийн буоламмын олобум биир умнуллубат түгүлүн эдэр көтүөһөзэ көпсөһүт, нуучча ну-руотугар барба махтал-бын өтнөхпүн баарабын.

1935 сыллаахха ахсын-ныкта Дирин сэтте кы-даастаах оскуолатыгар директорунан үлэтин олодохтуна, кыаха Рос-сия 16-с ысырыылаах Кирин Ситэриндээх Коми-тетин II сессиятыгар Са-ха правительствотун от-чуотунан даһыаатын оторо барар делегация састаабыгар киирэр үрдүк чинэ тивсэбитэ. Аадан райисполкомун председа-телэ Валентин Николае-вич Суханов салайааччы-лаах 16 кийиттөл сас-таптаах правительствен-най делегация тохсунуу-га Якутскайтан Алдан-нан Болюшой Неверга тийбиппиз. Аара тох-тоон аайар сирдөрбүн-гэр барытыгар нуучча

дьоно барахсаттар деле-гацияны уруу-айхалы-аатар плакаттарынан, то-лөнөөх ээрдэнэн истип-тин көрсүбүттэрэ. «Саха правительствотун деле-гацията» диир суруктаах атылаах вагонга оторон Москвага тохсунуу бу-тутуу тийбиппиз.

СЕССИЯ аһыллыта Премьер Улахан дыбары-һын саалатыгар киирэн сессията-симметте, ортогун дииэн олорунан нэбисти-бит. Ыраара бэрт буолан, президиумга олоор дьон төрүт даһаны көстүө суохтар дуу дьа оло-дохтутуна, биир байыан-най кийн кэлэ: «Эйиң Саха сириттэн сылдаа-быт дуо?» — дииэ айаҕа баайытын кытта уонна үһүс эрэннэ илдьэн оло-то итиннэ: «Сессия бу-түөр диири манаа — оло-руоххут» дииэ. Бийиңи, төрүт да үөрө-көтө оло-роор дьон, долгуйдубут, өссө күө-дэаа буола түс-түбүт.

Лоп курдук бол-дьоммут зааска саа-лаа М. И. Калинин сүрлээх чөлүкүтүт тут-тан кииринтин сүһүөхпү-түгэр туран ытыс тыа-һынан эвэрдааэтибит. Онтон утуу-субуу Полит-бюро чилиэннэрин: Ста-лины, Ворошиловы уо. д. а. дохсун ытыс тыа-һынан көрүстүбүт.

Сессияны М. И. Кали-нин улахан киирин тыды-нан аспыта Бийиңи пра-вительствотун отчуотун

Саха АССР Кирин Ситэ-риндээх Комитетин Пре-зидиумун Председателэ А. Н. Габышев туруора-рын бийиннэрэритер Михаил Иванович Саха сирин туһунан бэрт кээ-ник тохтоон, элбөх сыһы-паралары адалан, былыр-гыта көс-сымыда дойдута буоларын биир да ку-маарыта суох туран көп-сөбүтүн, Бүтүн Союз-таагы староста Саха си-рин үчүгэйдик билэрин бийиңи сөбө-махтайа ич-тибиппиз. Сессия уон кун устата үлэлээбитэ. Отчуот сүннүһүн кээп көпсөһү-түн буолбута, үгүс сүбэ-лэр, критическай эһилэр, бэдиэстэһиннэр отчуотулу-буттара.

ОЧУЛОРОГО бийиңи биир дойдулаахпыт М. К. Аммосов Киргизия Ком-партиятын Кирин Комите-тин бастакы секретары-нан үлэлэһэр, Киринэха С. М. Буденный тыл биир-бигигэр президиум туран арэ ытыс тайаахытын саала бүтүннүтэ хабан-ылбыта. Саха кийитин үрдүктүн чинэстэбигэр-риттэн бийиңи бары сүр-дэрин долгуйбушут, кээп туттубушут. Мак-сим Кирович биир чаас-устата тыл эппитэ.

Биир сыныаланга М. И. Калининны кытта көпсөтөн, бары бииргэ хаартыскага түспүшүт. Сессия кэнииттэн Кали-нин бийиңин кабинеты-гар приемабыта, оһно эмнэ бииргэ хаартыскага

түспүшүт. Ол кэнииттэн бийиңи Степан Васильев приемугар сылдаһыбды-рыт, оһно көпсөһүн олох сахалын барбыта.

Онтон Улуу Октябрь бийиңи — Ленинград гор-советын исполкомун ыты-гытынан биир нэбэлэ-устата куорат элбэх за-водтарыгар, фабрикала-рыгар ыалдыттаабышпыт, рабочайдары кытта ич-тигини көрсүбүшүт. Улуу нуучча нуруота бийиңэ сылаас сыһыа-нын, истиг, эйаҕас майгы-тын ыкса билсэһэн, дуоһуа-аһыргэһэн, үйэлээх, кэ-кээллээх улуу доҕор-доһууну илэ харахыты-нан көрөн улаханый, дол-гуйан төрөбүт респу-бликабытыгар эргиди-биппиз.

ОНТОН ЫЛА элбэх сылхонун ааста. Ол да буоллар, мин 1936 сыл-даахха Москвага М. И. Калинин приемугар сыл-дьан кийн Саха сирин иһинки кэскилин, үүр-сайдар төрүттэрин ыраа-һы өтө көрөн, ирө-хоро көпсөбүтүн, үөрө-көтө, минчээрдин олоорон би-лигин даһаны бу баарды көрөбүн. Бүтүн советскай нуруот истиг махтааһын, диир ытыктабылын ылан ылбыт ытык ки-йилини биир дьоллоох түгэмэр түбэһэн көрсү-бүшүт, кийилини көпсө-һүтүн нуучча нуруотун кытта улуу доҕордоһуу-бут чабылхай туолутуна, олобум умнуллубат дьы-ти күннэринэн аарабын.

Д. А. ЭВЕРСТОВ,
нуруот үөрөбүрүтүн
туйгуна.

Быыбардааччылар көпсөһүт КЭСКИЛБИТ ТУҢУГАР

Мин 74 саастаах мурддааспын. Лоп курдук үйэ агарын анараа өттүгэр Чурап-чыга аһыллыбыт трак-тористар курстарын бүтэрвэхпиттэн 60 саасын туолуохпар диири билиһини «Сель-хозтехника» холбоһу-ка үлэлээбиппиз. Оһон оройуонмут техниче-скэй сийдыта мин ха-раһым ортогугар аас-пыты.

Ол кэниэргэ холо-тоххо, бүтүннү бийи-ти олохпун ханан да титтэһимэт балыһан сайдыаһаах, храты уйгулаах буолла. Ма-ныаха барытыгар на-роднай депутаттар Со-веттарын оруоллара сүнтөн улахан. Ол иһин Советтарга быы-бардар мэлдьи социа-листическай демократия бырааһынныгы ын аң, нуруот былааһын ор-ганнарын үлэлэрин дьыһыах көрүүнэн буолаллар.

Олохтоох Советтар-га бийылгы быыбар-дар ордук кэрэ-балы-лар, төрөбүт Сахабыт национальнай автомо-бияны ылабыта 60, улуу нуучча нуруотун кытта доҕордоһуота 350 сылларын туолар юбилейдарын кытты алтыстылар. Оттон мээ-хэ өссө биир атын үөрүү — бийыл мин сааһын тухары үлэ-лээбит тэрилтэн — «Сельхозтехника» хол-боһун үйэ агардаах үлэтин түмүктээн кө-рүһэр. МТС тэридан-бит бастагы сылла-рыттан үлэлээбит дьон бийиңи, кийн бэрт дадаагы хаһаайысты-бадаах тэрилтэттэн би-лиһин улахан ымаа-таах холбоһук буола үүнүөр диири сында-һыһах суолу тэлси-

биппизинэ, бастагы ыарахаттары санны-быстыгар сүнсүбүшү-түнэн кийн туттабыт.

Оройуонга бастаан кийн ХТЗ маарналаах улахан трактор кэлби-тэ. Оһору үлэлэтэр ич-тин суох буолан, ич-төнөһөрүн ымаах ту-гарбыттара. Ус сайын устата Одьулуун Ве-түтүттэтигэр, Хаһыт Арылааһар, Халтан Чараһар, «Кийыл Пар-тизан» колхозка Хаал-дыт Чараһың, Бес-тээх Чараһын, Ат Бэйиһи баһыналары-гар сүөс-сөдүөһүн үлэлээбиппиз. Дьыһа киирбэккэ отууга хоһо сылдьан тири курдук тардылаан хорутарын.

Кэлин, сэрин сыл-ларыттан, шофердаа-бытым. Үчүгэй үлэм иһин аан бастагы на-сараадам «Саха АССР 15 сыла» диин ымаа-этэ. Оройуонга 4-5 арэ кийиһэ биирбиг-тэрэ, «Кийыл Парти-зан» колхозтан бастың тракторист А. Седали-шев, Кытаанахтан си-бининэ көрөөчү Н. Миронов уонна чу-луу ыаныныһыт Д. Дьячковскай ылдыт-тарын өйдүүбүн. НХСБС Быһастапкатыгар эмнэ ыттыбытым. Кэлин хас да төгүлээн пра-вительствотун наҕа-раадаларынан бэлэ-тэһимин.

Дьэ итинни барытын эргитэ санаан туран, сарсын — быыбар кү-нүгэр — бийиңин ма-нык дьоллоох олоххо адалбыт Советскай былаас иһин, кэлэр кэрэ кэскилбит иһин өһи народнай блон достойнай кандидата-рыгар куолаһын үр-лүк үөрүүнэн биирэм.

Д. С. ХОЮТАНОВ.

КИЭН ТУТТА

Бийиңи бэйэбит Со-ветскай Ийэ дойдубу-туан иһин туттар чу-лору кыахтаахпыт. Ону бүтүннү дьоллоох олохпун бигэргэтэр. Мин аһыс оһолохпун. Кийилэртэн ытталара хайы-һыа таптыр идэлэрин ылан үлэ-дьоно буоллулар. Ула-хан кыһымы Ефдокин — тутуу никенерэ, Егор уонна Захар шо-фердар, Мария эһит буолуода. Иһан уонна Дмитрий рабочай-дыыллар. Оттон ба-һың, төһө да 61-кэ тааспар үтөннөрбүн, кыһымын бултуубун, сыйынан оһо үлэли-бим, күүһүм ыһайары-нан общественнай олоххо кыттабын, ыма-дыаһтар советтары-гар председателибим.

Этэр курдук, олох-тоох Советтар депу-таттарынан дьыһыах нуруот, представител-лэр быыбарданан үлэ-лиһилэрэ наһаа астын.

Бийылгы да быыбар-дарга нэбэлэһ, оро-йуон кийн туттар чу-луу дьоно депутатка кандидатынан туруо-рулуунулар. Кийилэр ортолоругар рес-публика, оройуон хас да төгүлээх чем-пион отчута В. П. Се-далищев II, техник-осеменовтор эдэр ком-мунист Т. Д. Седали-щев, ыачат сүөһүнү уотуу маастара С. П. Каргузов, совхоз уонна оройуон чулуу ыан, ымакыта Е. В. Его-рова, оһыттаах тракто-рист Е. Е. Седалищев уо. д. а. бааллар.

Оһон буолаары ту-рар быыбардарга дьон-нуруот үрдүн итэһилин ылбыт депутатка дос-тойнай кандидаттар иһин бары, биир кийн курдук, куолаһытын биирлэһит дьон ыты-рабын.

Д. З. СЕДАЛИЩЕВ,
Субуруускай аатынан
совхоз рабочайа.

Бүгүн Саха сирин Соһуруу өһмүгэр
Хайа техникатын хаһаайыннара

— Бийыл ордун үчү-гэйдик Петр Котлубо-скай, Александр Гезбе-редов уонна Федор Ого-родников салайар экска-ваторщиктарын биригэ-дэлэрэ үлэлиһлэр, — диир таас чоһтоох ре-зема айанынан иһин. «Якуттоль» холбоһун партиятын секретарь Петр Григорьевич Каза-невич. — Барахсаттар ылардыан да ыһаһыас-хотууга кийн арэ иһэн туттуох дьоно. Кийилэр курдуктар баар буолан-нар, бу бэйэлээх баара-һы үлэ төлөрүлүөн эр-дэр.

Сотору сана тутула-тувар 350 метр үрдүк-

тоох диспетчерскай нуу-таһыгар кийин тохтуу-бут.

Уһааттон оһойдоххо, түөрт километр көрүнө усталаах, бу бэйэлээх ды-риһиһэх хайа хаһаарар үлэлини турар экскаватор-дор, сүүрөн иһэр мае-сымычалар оһо оһиһуур-дарын саа буолан нөс-төллөр. Улахаһыас күн-көри-түүһөрүн тох-толо суох күөс-түү ортугар сирэ эбит. Төлору тааһы тээминит барыма автомобиллар адаларааттан үөһэ уонна төттөрү тийиһэ быстыбат-тын субуһаллар. ЭКГ-12,5 экскаватор оһуругу авто-машиналар кийн-куон кузовтарын адыас адыах мунуутэ иһигэр төлөр-туур.

Аллараа түһэн үлэтин

Синьмактарга: «Нерюнгринская» разрезка аныгы үйэ эһдун техникага үлэлиһ, (үөһө): экскаватор машинниһа А. Н. Гезбередов (хаһас дьаһ); бири-гээдэ эдэр экскаваторщикта Владимир Кретов.

Автор фотога

Сүөһү ийиимтэ — ударнай үлэ фрона

САЙЫНҢЫ МЭЧЧИРЭНТЭН — ӨЛГӨМ ҮҮТҮ, ЭЛБЭХ ЭТИ

СУБУРУУСКАЙ аатынан СОВХОЗ ҮЛЭНИТТЭРИН СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭНЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

ССКП XXVI съези уураахтары олоххо киллээн уонна тыа хаһаайыстыбатын салуу өрө көтө-
түүтэ партия туруорбут сүткөн балааннарын
олоххо илдьэрингэ үлэни элбэттиргэ дьулуһан
бийиги. Субуруускый аатынан совхоз үлэни-
ттерэ, ССРС уонна Саха АССР тэриллэбиттэрэ 60, Саха
сирэ Россия государствотугар көнүл өттүнүн кини-
битэ 350 сылларга туолууларын үлэни ситиһилэр-
дэх көрсөр иһин социалистическай куоталаһыны
тэнигибит.

ССКП обкомун уонна Саха АССР Министрдарын
Советын юбилейдардаах сыл сорууттарын толоруу-
га туох илдьэллэрин барытын өгөрөргө бары пар-
тиянай, советскай тыа хаһаайыстыбанын, профсо-
юзнай уонна комсомольскай органнардаа. Саха
АССР бары үлэни-ттеригэр ыгырылаларыгар дыа-
лаанан элбэттиргэ, ССКП XXVI съези «Сүөһү и-
тиитэ — үлэ ударнай фрона» диир ыһытын олоххо
килдьэрингэ бийиги 1982 жыл сайынны түөрт ы-
даагы сорууттун дьүүлэстибит уонна манньа
эбэни-ттеригэ ыһыабыт.

— сайынны мэччирэни үчүгүйдик тэрийэн уонна
күһүнү түмүк аһатан уотууга 600 сүөһүнү туруо-
ран, хас биридин сүөһүтүн ортотунан 145 кило-
грамм эбиллини ыларга, ол иһигэр түмүк уотуу
көмүгэр 45 килограмм улаатыны ситиһэргэ, ити-
ни сүөһү туттарылар орто ыһаанын 355 кило-
граммга тирдэргэ;

— государствода сүөһү 90 бырыһыанын үрдүк
уойуулааһынан туттарарга;

— сүөһү 58 бырыһыанын итэҕэни суогу үр-
дүк ыһаанынаарынан туттары ситиһэргэ.

Ити үрдүк кини-ттерэ ситиһэр туһугар кэл-
тэрэни-техническай дыаһаллары олохтоххут, сүө-
һүнү мэччирэни төлөһүтүгэ уонна уотууга муну-
туур тэриллэһээх буолууну, үлэ коллективтарыгар
үрдүн дьысипилинэни олохтоххут, бары ие, ре-
сэрвэлэри туһаныахпыт.

Мэччирэни төлөһүтү уонна аһатан уотуу кэм-
гэр бары каадалаах зооветеринарнай дыаһаллары
олоххо киллэрэһипт, сүөһү уойуутун, улаатыты-
ны аайы контуруоллаан көрүүдүт, сайын устаты-

гар 3—4 тогул тианевай препараты туһаныахпыт.

Мэччирэни уочараттан туһаныны олохтоххут,
сүөһүгэ минеральнай эбиллээх эбни аһатыны
тэрийэһипт. Куйаас күнүгэ бостууктар түүннэри
икки смекаан улаатыттар, мэччирэни маршрутун
кытаанахтык тутуһуохтара, ходоһа кини-ттериги
туорахтаах культуралар хомуллубут баһыналарын
аһыталаан сүөһүнү мэччирэһипт. Уотуулар сүөһү-
лэр бөлөхтөрүн саастарынан, тымынаах ыһаанын
нарынан көрөн тэрийэһипт, мэччирэни кэмгэр үс-
тэни-ттерэ сүөх контуруолунай ыһаанын ыһыах-
пыт. Туттарылар сүөһүнү түмүк уотууга туруо-
рарга анаан үс уотар площадкалары бэлэмнэһипт.

Бэлэти-ттериги кини-ттерэ ситиһи түмүгэр 130
тыһымынча солубайдаах ыһаас бары ыһылаада
уонна государствода сыллаагы сорууда таһынан 15
тонна (тымынаах ыһааныннан) ыһах эгэ тутта-
рыллыра.

Республика субан сүөһүлэрин бостууктарын уон-
на зооветеринарнай специалистарын 1982 жыл са-
йынны-күһүнү мэччирэни кэмгэр үрдүк төлө-
һүүнү ылар иһин социалистическай куоталаһы-
га кини-ттерэ улаатыттар ыһыабыт.

Эбэни-ттеригэ Субуруускый аатынан совхоз
сүөһүттерин уонна специалистарын уолсай
муньаһар, ыһылына.

«ДИМИТРОВСКАЙ» СОВХОЗ ҮЛЭНИТТЭРИН СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭНЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

Общественнай сүөһү 1961—1962 сыллардаах
кыстыгы ситиһилээхтик аһарыса Бүтүн Сою-
таагы социалистическай куоталаһыга кини-
ттерэ «Димитровскай» совхоз сүөһүттерэ кыстын сэт-
тэни түмүгүнэн 610 килограмм үүтү хас биридин
ыһахтан ыһа эбэни-ттеригэ 631 килогра-
мынан төлөрдүлэр. Государствода үүтү туттары
былаанын 102 бырыһыан төлөрү ситиһилэр.

ССРС профсоюзтарын XVII съези уураахтары-
нан уонна съези ССКП КК Генеральнай секрета-
ра, ССРС Верховнай Советын Президиумун Пре-
седателе табаарыс Л. И. Брежнев этитинэн өрө
күүрүлүн, ССРС уонна Саха АССР тэриллэ-
биттэрэ 60, Саха сирэ Россия государствотугар көнүл
өттүнүн кини-ттерэ 350 сылларга туолууларын үлэ-
ни ситиһилэрдэх көрсөргө дьулуһан бийиги, сов-
хоз сүөһүттерэ, сайынны мэччирэни кэмгэр үр-
дүн табаарыһаахтык, дыһылардаахтык улааты-
ттар бигэ быһаарынылаахпыт. Вэйбиги ыһахпыт

ааһынан көрөн баран, 1982 жыл сайынны ыһа-
гар манньа социалистическай эбэни-ттеригэ
ыһыабыт.

— сайынны түөрт ыһыгар хас биридин ыһахтан
ортотунан 1065 килограмм үүтү ыһахты, үүтү ва-
ловоу ыһыны 1874 тоннага тирдэһипт, государ-
ствода 1560 тоннагы туттарыахпыт, ааспыт
сыл туһааннаах кэмнээхэр хас биридин ыһахтан
үүтү ыһыны 93 килограммынан үрдэтиһипт, үүт
ыһыны былаанын 187 тоннага аһарыахпыт.

— үүт табаарыһаах 93 бырыһыанга тирдэһи-
п, үүт 65 бырыһыанын бастагы суорттааһынан
туттарыахпыт.

Бу үрдүн эбэни-ттеригэ төлөрү туһугар:

— мэччирэни көдүүстээхтик туһаан, манньа
ыһагы бостууктар көрүүлэринэн бүтэргэ мэччирэ-
ни тэрийэн, үлэ күнүн режимин кытаанахтык туту-
һуохтут. Ыһах ыһагы көтүтүүтүн табаарыһаахтык
суога, хас коллектив аайы үлэ дьысипилинэни

туттарыахпыт.

— сайынны аайы техническай итэҕэни уоттан
сэрэни быраабылаларын толору тутуһуохтут, зоо-
ветеринарнай уонна санитарнай көрдөбүллэри толо-
руохтут.

— сайынны фермаларга итин аһылык пуунна-
рын салгы улаатытхыт, тэҕэ сылдьан атылаа-
һыны тэрийэһипт, сүөһүттер күннэрин утум-
наахтык ыһыахпыт.

— көрдөрөн агитацияны кини-ттерэ тэни-ттерэ,
маассабай-политическай үлэ орду түмүтээх бу-
луутун ситиһэһипт, народнай депутаттар олохтох
Советтарын быһаардарыгар активнайдык кытта-
хпыт.

Күнүдү табаарыстар, бийиги, манньа үрдүн эбэ-
ни-ттеригэ төлөрү туһугар бары күүсү-
түн түмэн улаатытхыт диир эрэннэри туран, рес-
публика бары сүөһүттерин уонна специалиста-
рын бийиги көдүүстээхтик өйүүргүтүт ыһы-
рабыт.

Эбэни-ттеригэ «Димитровскай» совхоз
сүөһүттерин уонна специалистарын уолсай
муньаһар бигр санаанан ыһылына.

«НАМ» СОВХОЗ ФЕРМАЛАРЫН ҮЛЭНИТТЭРИН СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭНЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

Бийиги, «Нам» совхоз сүөһүттерэ, ССКП XXVI
съези уураахтары олоххо киллээн, юбилейдар-
даах 1982 жыл былааннарын төлөрүгө уонна аһа-
ры төлөрүгө социалистическай куоталаһыны
иһэһипт, ССКП обкомун уонна Саха
АССР Министрдарын Советын бары партиянай,
советскай, тыа хаһаайыстыбанын, профсоюзнай
уонна комсомольскай тэриллэргэ, Саха АССР
бары үлэни-ттеригэр ыһа уонна бос ыһаарын сүөһү
кыстыгы тэрийэһипт түмүтээһиптэ уонна
сүөһүнү сайынны мэччирэни табаарыһаахтык. Үүтү
ыһыны элбэттигэ, төрүүтү эчирээһиптэ итингэ
ударнай иһин ыһаан биллэрэр туһуна ыһыры-
ларын бийиги, манньа-ыһаахтар, ыһаа көрөөччү-
лэр, бостууктар уонна механизатордар, ситиһи
дьүүлэстибит уонна бэйбиги иһи-ттерэ манньа
быһааччы сорууттар туруорунубут.

— юбилейдардаах сыл социалистическай эбэ-
ни-ттеригэ төлөрүгэ сайынны түөрт ыһа
быһаарылаах кэмнэн аһарга уонна хас биридин
ыһахтан ортотунан 1050 килограмм үүтү ыһа-
птын ааспыт сайыннаагы көрдөбүтүн 174 кило-
граммынан үрдэтигэ. Үүтү ыһахты сайынны
түөрт ыһа былаанын 220 тоннага аһарга, оттон

государствода ааспыт сыл туһааннаах кэмнээхэр
170 тоннага элбэх үүтү туттарарга.

— хас биридин ыһаа сууккатаагы орто ула-
тытын 700 гранага тирдэргэ уонна кыстыкка кини-
риттэ хас биридин ыһаа ортотунан 130 кило-
грамм орто ыһаанынаах буоларын ситиһэргэ.

Ити ыһахты эбэни-ттеригэ төлөрү ту-
һугар сүөһү кыстыгы ситиһилээхтик түмүтүү-
гэ, 14 сайынны үүт табаарыһаах фермаларын уон-
на ыһаа үлэ сүөһүнү дьаардарын кэмгэр
үлэ төлөрү бэлэмнигэ. Ыһахты ыһаа уонна
ыһаа сайынны көрүүтэ, мэччирэни бостууктар
бигр тутуах үлэни-ттеригэ буолаллар. Итин
учуоттаан 28 бостуугу, 14 киһилэр үөрэнээччилэ-
рин сүүмүрдээн үлэтиһипт, ыһаа үлэ 8 чаас,
манньа ыһах 14 чаас мэччирэни хааччылаах-
пыт. Мэччирэни үүнүүтүн үрдэти туһугар 200 гек-
тарга уокурдууну киллэрэһипт, фермаларга ыһа-
гы мэччирэни сайынны графитын тутуһуохтут. Ыһа-
ны күһүн күөх аһылыгынан хааччыларга анаан
былааны таһынан 100 гектарга сүөһү аһылыга
культуралары үүнэрэһипт.

Үүтү ыһаа уонна туттары хаамагыгар хон-
туруулу күүрдүлүбүт. Бигр да ыһа уонна үүтү

туттары зооветеринарлар, биригэдиригэр, сов-
хоз аһы салаааччыларын контуруола сүөх ыһа-
тылаахтык хааччылаахпыт. Нэдиэлэ аайы бары
фермаларга үлэ хаамагытын дьүүлэһэн иһэһипт,
ыһахтары күтүгэ үстэ, оттон сага төрөөбүт бургу-
настары түөрт ыһаа олохтоххут. Сайынны
фермаларга 12 комплекс ыһаа ыһа механизмнар
туруорулуохтара, 12 кормокууну оҕоһулуога,
манньа-ыһахты эбни аһаа тэрийлээбэ. Фер-
малар механизацияларын көрүүтэ түөрт слесарь-на-
ладчик үлэтигэ.

Иһин фермада остолобуойдар аһаахтыга, тэ-
ҕэ сылдьан атылааһын, олох-дыаһа уонна куль-
турнай өттүнэн хааччылы былаан быһылылаа
бөһүөлэн тэри-ттерэ шэфтэһиптэ.

Ыһахты эбэни-ттеригэ төлөрү олоххо киллэ-
ринит үүтү атылааһын сыл аһардаагы была-
анын 100 бырыһыан төлөрү, оттон 9 ыһаагы
70 тоннага аһары хааччылаа.

Бийиги республика бары манньа-ыһаа бос-
тууктарын, сүөһүттерин сайынны кэмгэ өлгөм
үүтү ыһа, ыһаа үлэ төлөһүүтүн ыһа иһин
социалистическай куоталаһыга активнайдык кыт-
тан улаатыттар ыһыабыт.

Эбэни-ттеригэ «Нам» совхоз манньа-ыһаа бос-
тууктарын, специалистарын, ферманы
хааччылар механизатордарын уолсай
муньахтарыгар бигр санаанан ыһылына.

ССКП обкомугар, Саха АССР Министрдарын Советыгар, ПССУОС-ка уонна ЫБСЛКС обкомугар

ССКП обкома, Саха АССР
Министрдарын Совета, ПССУОС
уонна ЫБСЛКС обкома 1982
жыл сайынны уонна күһүнү
мэччирэни кэмгэр үүтү,
ыһыны элбэтэр уонна сүө-
һүтүн үрдүн төлөһүүтүн

ЫҢЫРЫЛАР БИҢИРЭННИЛЭР

ыһа иһин Субуруускый аа-
тынан, «Димитровскай»,
«Нам» совхозтар эбэни-
ти-ттеригэ көрөн биһирээ-
тилэр. ССКП райкомнара,

горкомнара, райгорисполком-
нар, Тыа хаһаайыстыбатын
министерствота, тыа хаһаа-
йыстыбатын профсоюзун об-
кома Субуруускый аатынан,

«Димитровскай» уонна «Нам»
совхозтар сүөһүттерин уон-
на зооветеринарнай специа-
листарын көдүүстээхтик тэри-

йэллэригэр уонна совхозтар
рабөчайдарын өртөтүгэр са-
йынны-күһүнү кэмгэр сүө-
һү иһитин бөдүлүүсүй-
тын үрдэти иһин социали-
стическай куоталаһыны кини-
ттерэ тэни-ттеригэр сорууда-
танылар.

ОРОЙУОНҔА ПРОМЫШЛЕННОСТЬ САЙДЫТА

Билигин төрүтүс тыа хаһаайыстыбаннай оройуонмуттар ааспыт сылларга олохтоох промышленность бэдэр-нөстөр сайдыыны иллэ. Билигин оройуон биес промышленный предприятиелар.

Матчыга промышленный предприятиелар оройуоннаагы типография буолбута. Кини 1931 сыллаахха алтынны 2 күнүгэр тардыллыт. Билигин типография политехнической базата ханнаа уонна тубуста, бороуускуйаны огоруу-тун кэмэйэ агардас кинини 10 сылга 38 бырыһыан үүннө.

Олохтоох матырыйаал-дартан норуот туттар та-бардарын огорор, та-рияттар сааастарын то-лорор аналлаах промышленный комбинат оройуонга 1940 сыллаахха баалаан ыйыгар «Тупсарылы» дьон тыа ха-һаайыстыбатын артыл-лын базатыгар «Кыһыл үлэ» промартель быһыт-тынан тарыллыт. Кини бастаан нөлө тарылларын (сыарданы, тэлнэгэни, о. д. а.) огоруунан, туо-рах бурдуту мээһэлэти-нин дьарыктаахтыа, ис-төөр сыахтаага. Икки

сыллыан дьыа тарыл-ланы сыматтаахтыа. Ка-ллы дөһөдүтүнүн алек-трической энергиянан оройуон кинини сор-хоттун хааччылар буол-бута. Бойатин сыматтары-станонтары туруоруна, пилораманы танан үлэ-лэһитэ.

Промкомбинат огорор валовой бороуускуйатын кэмэйэ 64 бырыһыан улаатан 1971 сыллаахха 319 тыһ. солк. онулар 1981 сыд түмүгүнэн 524 тыһ. солк. тиийдэ. Ити кэмгэ бороуускуйаны батары 30 бырыһыан үүннэ 360 тыһ. солк. тэннэстэ. Коллектив культурнай-бытов-ой та-бардары огорууну 2,1 төгүл элбэттэ. Билигин дьыа тарыллы саага нө-рүннэрин огорууну ба-һаалаахтыа үлэһит, со-тору бастаан кылаастаах отделкылааһыны баһыла-ага. Эрдэн матырыйаал-дарын бөлөһүнэн 1,9 төгүл улаатта, тутуу де-тальдарын огоруу эмнэ-көтөттүлэр. Комбинат бойотин материальной-

технической базатын са-карлар: саага сыагы ту-тар, саага оборудован-налары баһылылар.

Эт-үүт комбината дол-курдук үйэ агарын ая-райа өтүгөр урукку ары-ы оһодун базатыгар төрүт-түктүгэ. Кини билигин сылга 2495 тыһ. солк. валовой бороуускуйаны огорор, 3160 тыһ. солк. бороуускуйаны батарар кыамталаах предприятие буолла. Комбинат 8 ары-ы сыматтаах, оройуон кини-гэр үүтү астыыр завод-таах. Кинини икки п-ти-лелэага огорор боро-дуускуйата 370 тыһ. солк., бороуускуйаны батарыта 20 бырыһыан улаатта. Үүт аһылыктары огоруу ити кэмгэ 2 тө-гүл көрүгэ, арыыны ог-оруу 42 бырыһыан үүннө. Предприятие материаль-най-технической базата салгыы көтөтүлүтэ. Чу-гастайды сылларга сме-нага 5 тонна үүтү астыыр завод тутуллуо, кини бойы ситэриллэ, дег-аа-һын хаачыстыбата даппа тупсарыллыа.

Уон сыл анараа өтүгөр 10 тыһ. кубометр оттуу маһы содотуопкадыр лесопункт билигин 13900 кубометры бэлэмнир буолла. Кинини икки сылга кини деловой ма-һы таһааны садалаага, быһыл 1500 кубометр тутуу маһы таһаага. Коллектив иһигэр ойуу-ру ордуу көдүүстээхтик туһаныы соруга турар. Ол иһин лесопункт маһы бүтүн иһигэр тийээн иһиллэр уонна мнэстэ-э-тигастыыр нымаага кини-дэ. Итинэн сибэстээн маһы содотуопкадыр үө-һэ мсалаат базата он-го-булунна, алларда ыкы-лаат базата эмнэ тарыл-лыага. Саага нөтөлнөй уонна гараж үлэ-э кини-дилэр.

Оройуонга тыа ха-һаайыстыбатын инду-стриялааһынынан уонна химиялааһынынан дь-арыктанар «Сельхозтех-ни-а» уонна «Сельхозхи-мия» холбохтор баал-лар.

«Сельхозтехника» хол-бох бөйөтүн производ

ственной базатын хаа-гытыа уонна үлэһиттэр олоорор усулуобуйа-ла-рын тупсарыага баалаа-а үлэһи ыстта. Оромүө-күүр мастерской боро-дуускуйаны батарытын кэмэйэ уон сылга 2 тө-гүл улаатта, трактордары уонна автомобиллары өрөмүөннээһин көтөтүл-лэр. 1971 сылга манна 65 трактор өрөмүөннэ-мэт буоллаһына, быһыл ити сыматара 90-га тиердиллэ, оттон авто-мобидь өрөмүөнэ 13 он-ну-тар 40 буолуо. Совхоз-тар киннэртэр өрөмүөн-нүүр мастерской фирмал-лара үлэһитлэр. Холбо-һун хотоннор механика-цияларын хааччылар уонна кини сылдан тра-ктордар технической ко-рүттүлэрин ысттар. Бу үлэһит кэмэйдэ-э-көтө-түлүтэ иһигэр. Авто-мобилинан таһааһы та-һы эмнэ улаатыага.

Бу холбох базатыгар тыа хаһаайыстыбатын хи-миялааһынынан дьарык-танар «Сельхозхимия» холбох үһүс сылын

үлэһит эрэр. Базатын сүрүннээн тэриһэ 1981 сылга 5836 гектарга ми-неральной уоһурдууну киллэрбитэ, 8620 тонна органической уоһурдууну ыстта, 630 гектар сир-и тупсаран огорбута. Бы-һыллы баалаһына иһиг-тэн даппа үрдүктөр.

Оройуону электрифи-кациялааһын ситэрил-лэ. 6 мегаватт кыамта-лаах дизельнэй станция, 604 км усталаах электро-линиялары көрөр-харайар сетевой участан бааллар. Оройуон энергетической системата ааспыт сылга республика столицатын энергетической система-тын кытта холбоспота, онон электроэнергияны хааччылыа ордуу турук-таах буолла. Быһыллы-тан садалаан Чурапчы — Мындаааһы — Сулааччы хайысхатынан үрдүк күү-рүүлээх электрелиния тар-дыллыа уонна бу п-ти-лелэ иһигэр олоххо киниэ. Онон Якутскай куорат, Мана-Хааналас, Аленевскай, Чурапчы уонна Амма оройуонна-рин киннэн электро-энергияны хааччылаах-тыа.

П. КИРИЛЛИН, райполд председател.

Сарсын — Эмп үлэһитин күнэ

СААМАЙ ЭППИЭТТЭЭХ ПОСКА

Доруобуйа харыстааһын үлэһиттэрэ республикабыт юбилейдарын үлэ-э бэ-дэрлээх көрсөр туһугар дьулурудаах-тын үлэһиттэр. Онуоха улахан төһүү-нэн социалистической куоталааһы буол-ла.

Ааспыт сыл оройуон баһыһаларыгар 5232 киһи стационарнай эмтэһини-барда, 55 тыһ. киһи амбулаторнай-по-ликлинической көрүүгэ сырытта, 10 тыһ. ордуу киһи профилактической, 4 тыһ. ордуу киһи диспансернай көтээн көрүүнэн хабыллыһылар. Сэрэтэр-эм-тир үлэһит кэмнэгэр толору ытыһы-нылар. Ыарыһахтары көрүү уонна эм-тэһин хаачыстыбата салгыы тупсары-лынна. Амма, Сылан, Диринг уонна Кытаанах участковой баһыһаларыгар ныра саастаах оҕолору медицинскэй кө-рүү тупсарыллан оҕолор уопсай ма-рыһалара аччатылынна, олүү түбэлтэ-тэһаарыллыбута. Диринг уонна Сылан участковой баһыһаларыгар төрүүр дьахталларга медицинскэй көмө, турук-тарын көтээн көрүү атыттардааһар ор-дуутук тарыллыт. Аммага уонна Кы-таанахха инфекционной ыарыһалар тар-баныһалара аччатылынна. Нейрохирург ортогугар ырааһырдар-чэбдигирдэр үлэ-ни ыытты — эмп үлэһиттэрин биэр боччумнаах соруктара. Манчааха Хайа-сыттааһы фельдшерскэй-акушерскэй пуун үтүгэй холобуру көрдөрдө. Манна үлэ зоналарынан көтөхтүү, тэрэһини-нээхтик ыыттылар.

Эмп үлэһиттэрэ ССКП КК физкульту-раны уонна спорду маасабай огоруу туһунан уурааһын толоруу активиста-рынан буолдулар. Быһыл саас хайыһар крөһүгэр уонна ГТО сыйыгы көрүгүнэ-рин кустрмаларын туттарыт. Диринг, Кытаанах, Мугудай участковой баһы-һаларын уонна тубдиспансер үлэһиттэ-р көтөхтүү, толору састаабынан ыты-һылар. Билигин хамаандабыт республи-катааһы курааһыныа эмнэ ситиһи-лэһитэ.

Врачтар уонна медицинскэй сестра-лаа политическэй уонна профессиональ-най билиһиннэри ханнаһыттар, атыһы-ны

идэлэри баһылааһыныа утумнаахты-к үлэһиттэр.

Бэйэлэрин профессиональной быра-һыһыыктарын көрсө 33 эмп үлэһитэ коммунистической үлэ ударнигы аатын ылла. Амма участковой баһыһатын (кылаабынай врач И. Ф. Дюдорев, мест-ком председател Н. И. Николаева), туб-диспансер (отделение сибидиссэй А. Е. Климова, профорг А. Г. Захарова) уон-на Хайахсыттааһы фельдшерскэй-аку-шерскэй пуун (сбидиссэй В. С. Пон-сеева) коллективтара юбилейдар чин-тэригэр социалистической куоталааһыга кыһаһылаахтарынан таһыстылар.

Оройуон эмчиттэрин иһиллэригэр өссө улахан соруктар тураллар. Диспансе-рнай көтээн көрүүнү тупсары, кинини дьаһаллар ытыһы, арыһааһын уонна таһааһыны курдук түктэри көтөдү-лэри утары утумнаахтык уонна көдүү-стээхтик охсуһуу, нейлохирург амбула-торнай уонна поликлинической көмө-гү өссө көтөтти, кыра саастаах уонна хат-дыахталларга көмөгү күүһүрдүү, суһал көмө хаачыстыбатын тупсары, баар куйокалары мунутуур көдүүстээхтик туһаныы о. д. а. — иһигэр эми үлэ-һиттэрин бүтүннү кыһаһыларын кин-нигэр туруохтаах боппуруостар.

Чугастааһы кэмгэ оройуоннааһы кини баһыһага участковой көмө олоххо кил-лэрдиллээхтээх.

Сайынны кэмгэ саамай сүрүн хаһа-айыстыбаннай хампаанна — от хоуму-ра субу тиһиэн кэллэ. Эмп үлэһиттэрэ хотуһага үлэһиттэргэ аналлаах кө-мөнү огорон кинилэр быстах да кэмгэ үлэһит дьобурдарын сүтэриннэрин мунутуурдуу аччатыахтаахтар.

Оройуон эми үлэһиттэрэ норуот до-руобуйатын харыстааһын курдук саа-май эппиэттээх поска туран, Ийэ дойду-бут 60 сыллаах юбилейын дөһөдүтүн-дэ көрсөргө дьулуһаллар.

А. ПЕРМЯКОВ
оройуон кылаабынай
врачы солбуһааччы.

1962 сыллаахха оройуоннааһы кини ба-һыһа киниэн меди-цинскэй сестралары бэ-дэмнир курс аһылы-быта. Е. Д. Ефремова оччолорго оройуоннаа-һы типографияга на-борщицынан үлэһитэ. Киниэтин бу нурска үөрөнэрэ, практической үлэни толорор.

Кини медсестра идэтин ылан оройуоннааһы баһыһа налаталарын ааһарыа аспыт бастаан нунут-тэн хайыы-үйэ 18 сыл ааһа оҕуста. Хирургической меди-цинскэй сестра үлэ-э мунууттаа да илэ-г-сппэт олбох түбүк-тээх, ыараһын үлэ: күн ахсы 30-чалыы, ол иһигэр 5—6 опера-ция кинннээһи ыара-һын туруктаах ыары-һаһы. көрөн-истэн бө-бөйдүһүн, эмтэһини эт-төххэ дөһөн. Хас биэр-диннэрин укуолааһын, бэрэбээскэлэһин, хаа-һарын баһааһынын мээрэйдээһин, анализ-тарын бэлэмнээһин, тү-мүгэр ону барытын ыарыһах партоһы-гар толоруу.

Бу отделение мед-

сестратын үлэ-э атыт-тарын уратылаах. Ки-ни иһигэ киниэтин, суордан-тэллэх иһигэ буолбут ыарыһаһы кө-рүү-истин ныматын то-лору баһылааһыт, этэр-гэ дылы, сымнабас

най сестралары солбу-йар, физиоаппаратта-ры, автоклавы үлэ-э-тэр кыахтаах. Штата суох старшая сестра эбэһинээһи эмнэ кини толорор. Тустаах үлэтин бы-к-

Амарах сүрэхтээх, сымнабас илиилээх

илиилээх, түргөн тут-тунуулаах буолуохтаах. Ардыгар ыарыһааһа кинни эһигир киһи, чугас дьонун амарах сымнааһына киниэтин күүһү угар дык-ти алыптаах буолаа-чы. Екатерина Дмит-риевна тыла-өһө, сым-набастык, истинник тутара-хабара эрө буол-бана, аһардас тутта-халта сылдьара да-һын ыарыһаһы уоску-чар, үтүөрэргэ эрө-һыннэ үөһэтэр. Кини дьуһурустубуһуу ку-нүгэр эмтэһээчилэр күү-дэа буола түһэл-лэр, врачтар холкуту-йаллар. Киниэхэ толо-ру эрөннээххэ сеп-ы-сал кэмнэгэр Екатерина Дмитриевна операцион-

ныгар адэр медсестра-лары, санитархалары үөрөтөр, иһиллэр үлэ-лэрин тэрийэр, отделе-ниены эминэн-томунан, бэрэбээскэллэр маты-рыһаалларынан хаач-чылар. Араас хаһа-йыстыбаннай - тэрийэр үлэһиттэрин дьарыкта-лар, отделеһи саа-тарнай туругуу бэрэ-бээркэллэр. Медицин-скэй сестралар совет-тарын уонна настав-никтар советтарын чы-лэһиннэрин быһыстынан эмнэ үтүстүк сүүрө-көтөр.

Сылаас-сы м н а г а с илиилээх, амарах сү-рэхтээх медсестра Е. Д. Ефремова өрүү үлэ-уөһүгэр сылдьар.

Г. АЛЕКСЕЕВ.

П. Огонешников фотога.

Врач Л. Д. Сивцева сбидиссэйдээх «Сылаанааһы участковой баһыһа» кол-лектив социалистической куоталааһыта 1981 сыл түмүгүнэн оройуонга бас-тааһыта, Любовь Даниловна албох түбүктээх, үтүө тускуллаах үлэ-э Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Вочуотунай Грамотатынан бэлэстэммитэ.

Симончик: Л. Д. Сивцева (ука дьыа) эмчиттэри кытары сүбэлэһэр.

Дан дайду
ТЕМАТЫГАД
БЭСНЭДЭ

га, соруунаачыларга ЭХКС Будалентаады сессията итинник дыйычлар сийлиштинэхтэри суога, куттааһымтан уонни ата-бастааһымтан ардаанты дойдудулар почооттоох эр хааһынахтары сеп дин эрэллээхтин итиннэ би-гэтик эттэ. ССРС уонна дыйгытээх социализм атын дойдудулар империализм импринттар-тахсыытыгар утары холбоон туруула-барга сеп буолар модун экономическай кууэтээх-тэр.

Сессияда биниртэ үлэлэ-нини кээтти уонна ди-рингэтин быһаччы суол-ларын дьүүллэһин делө-вой быһыыга-майгыга, экономическай кэскили итиннэ дыйгытээх кылах-тары учуоттаан ытыллы-на. Үлэни аан дойдутаа-ды социалистическай үл-лэстин ордунура — улуу куус. Чочу бу туһаа-былынан, интеграционнай сибээстэри сайыннаран, ЭХКС дойдудулар кырата суох экономическай тү-мүктэри сийлэр кылах-таахтар.

Сессия норуот хаһаайыстыбатын 1986—1990 сыллардаагы былааннарын сүрүннээһин биэргэ үлээһин сүрүн соруктарын былаанарыга бары өттүн учуоттааһыны көрөр программатын билэрэ. Программа нэһиликанын олохун уйгутун үрдэтэр туһутар производствоньы интенсификациялааһынга чуолкайдьы туһайбылына.

Былааннары сүрүннээһин — биэргэ договордуу дойдуларын холбоһуктаах былааннаах үлэһин кылаабынай - фор

Сессияда бигрә үл-
ләннн кнзг түһүлгә-
нн ССРС аһылыгын
програмын олоххо ил-
ләрн буолубун сян дн-
балнэтннз. Советснй Со-
юз ЭХКС бндрннлз-
дойдулар тнз ханайыс-
тыбатыгар уонна аһылы
промышленноһыгар му-
ннуммунт опытырын кн-
нннн туһанар санаат-
ах ССРС итн дойдур
ССРС-гар эт-үт уонна
огуруот аһын бородуун-
һаларын, саахарнай сү-
бүкүлзнн, арыллаах
культуралары астаһы-
на, комбннорму оноруут
снбззстззх объектары ту-
тууга уонна сагардан ту-
тууга, холодильннтары,
ыскылааттары, элеватор-
дары, бурдугу мәһнзр
предпрнннелары уонна
ннлнзз заводтарын ту-
тууга кыттыһы ытталары-
гар ннннннззззх.

Социалистическай дог-
дулар сыйманнаһыстарын
практикатын сымалаах
опыга — уопсай тиһи-
һин. Оттон уопсай дьу-
луурунай ситиһилибит
опыт кини төгүл күндү.
Ыһиһи сибэстэрбит бо-
доргөөһүнүрө, бииргэ үлэ-
лэһинэ формаларын сай-
дылалар уонна халгасһын-
нара — социализм ха-
раһытын ханнык да
буурдалар итинэн дьал-
хаһинаар эрэллэх суолут-
тан туоралпаттарыгар дьо-
һуннаах махталартан
биирлэстэ.

В. ПЕТРУНЯ,
ССТА анал. корр.
Вулканит — Москва.

Июклов — Эрилик Эри-
тинин туһунан аахтыбыт.
Николай Островский аата
бииһах ордук кунду:
комсомольский тэрилээбит
кни аатын сүтэр. Оскуо-
лабыгыгар суруйааччы
олодун, аяар үлэтин көр-
дөрөр дьүүс музейы тэ-
рийиһипит. Островский
уонна Корчагин көлүөнэ-
ларигар сыйһааннаах бары
чахчыһар биихтини дол-
гутааһар уонна питариз-
мизгэтэллэр. Очеркаа
инлэриллиэн бэрт көмчү-
түн да сурулунар өссө
биир Корчагин, саха Кор-
чагиннын, хорсун быйыы-
та улууканын бииһи өй-
дөөсүбүт. Бэйээбит биир
дойдулааххыт туһунан сй-
һыны билиһиннэрэргити-
гэр нөрдөөбүт.

Ити хурдук бийиги му-
зейбэит доһордуу сибээһэ
изгитин, экспонаттара эбил-
дэ, байа тууар.

Н. Филиппов.

Н. ФИЛИПОВ.

И. А. Дикачев аятынан Москвадагы автомобиль-
най завод ЗИЛ-138А
айылыга ытмалдыбыт табы.
нан үлэһинер автомобили
(снимокка) серийнойдик
оторон таһаарыыны сада-
лааты. Аһыс таһоһай бад-
лоннир кузов аһыһгар
олордулалдар уонна 300
кн аһыны хааччыһааллар.
Автомобиль аһыны табы,
нан бензообъектаах.

В. Соболев фотота.
ССТА фотохрониката

Спортивный обществулар ылаахтарынан кнор гетилибит Саха государственной университетин стадионугар бу ый 13—14 күнэригэр IX юбилейнай спартакиада программатынан атах ооньууларыгар күрөхтөнүн кытылыһына.

Кылыяр тулстарга барыта 52 спортсмен, он ичингэр 12 РСФСР уонна Саха АССР спордун маастарлара табыстылар. да) бастаан испит В. Николаев көрдөрүүтүн 98 см тулсарда. Александр быйылгы бэлэм олус үчүгэин алтыс колоннуу- чаппатта, кини биэр доңдулаада Владимир Ронков лоп курдук 36 м ойон Саха АССР спордун маастарын үрдүк аатын ылаһа. 35 м 50 см көмүлэ.

Күрэхтөйнийн республика бичигдэх хамтны Николай Адамов са- баальм. Кийн жердөрүүт—39 м 63 см. Бу корунг республика икки тегүллэх иккис призерс. Инокентий Макаров 41 м 35 см кызырайда. Үсү- хүнүн түспүт одер кы- лыһыппыт Иван Заха- ров деганы убайдарыттан хаалсыбата—39 м 37 см түстэ. Олсон тута сөрөөн кызырайдыт Алансан- нуртунан жердөрүүтү- гүр 42 м 24 см түспү- тө да бигэрсөтөр. Тэ Н. Колаев бэһис түһүүтэ— 41 м 12 см иккис үчүтэй жердөрүүт. Финалга деган Н. Макаровтан 45 см хаалан испит биһиги оро- дуоммут рекордсмена Н. Адамов бэһис түһүүтүгөр Инокентий жердөрүүтү- гөр 10 см тийбээккэ тө- дүс буолла. Н. Захаров 38 м 14 см түстэ. Өлөр калдыһымка үчүтэй тү- мүк.

Н. Макаров 41 м 81 см кызылхайан иккис буолла. Оттон 41 м 78 см көпө-төһө бастаахтар. Бастагы күч түмүгүнэн Н. Макаров 33 м 49 см кубоактаатына үс көрүнгө Саха АССР, оттон И. Захаров 32 м 31 см түстөгүнө РСФСР спордун мастарын нуормаларын толорор кыяхтамчытара. Иги Макаровка өпчүки согуз буолла. И. Захаровка мара-таптаабыз эгэ.

рүүдэх А. Платонов пьедестал үнүс үнэлгээр тавьгаста. Республика 1977 оны чампион Владимир Алексеев 40 м 08 см, бигр дойдлаахын Дмитрий Захаров (СГУ) лоп курдук 40 м түстүлөр. Иван Захаров үнүс колонутугар 39 м 55 см күөрйндэ. Александр Ким (Ординскийская), Анатолий Добынин (СГУ) ойна хатардаах элэ.

Сарынныгтыгар күндэлэ тымныгтыгар эбни сокуундара 14 м түргэмнээ утары таяа түбэн усулуобуйа өссө ыараа-быга. Вастааннан эмнэ биниги уолаттарбыт түсүпүтүрэ. Көрдөрүүлэр: Н. Адамов—33 м 60 см, И. Макаров—33 м 87 см, И. Захаров—32 м 05 см буолбута. Захаров колонутун ахсын көрдөрүүтүн тупсаран иста икки-

Саха АССР спордун маастара В. Посельский ойна өдэр кылыһыт М. Эверстов күрөктэһиннэртэ кытылбатахтара холтолоох.

Бу дьонуннаах кылыһы, икки спорт сага маастара үүнүүтэ—юбилейга үчүгэй балэх.

Д. ЭВЕРСТОВ,
Саха АССР спордун
маастара, хамаанда
салайааччыта.

Үөрэххэ Ыгыраллар

СГУ: САГА ОТДЕЛЕНИЕ

Саха государственнай мий кэнээтигэр сулуус-университетын былыппаабыт уолаттар ылыларыын аһыллыбыт педагогическай факультетыгар докумуоннар бэс ыйын өспирунтар уонна физ. 20 күнүттэн от ыйын 20 култура учууталларын күнүтөр диэри ыыллаллар. Өспирунн бэлээннэр сааһа отделение 20 күнүтөр диэри ыыллаллар. Өспирунн бэлээннэр сааһа отделение 20 күнүтөр диэри ыыллаллар. Өспирунн бэлээннэр сааһа отделение 20 күнүтөр диэри ыыллаллар.

Үөрөхтэ 25-гэр дүрн салстатх Советский Ар. 4 сэд. — тал олбүүтүнэн бэйэтин нутурбанын биллэрээр.

Редактор
А. Е. ЧИЧИГНАРОВ.

Хоптодо сельсоветын
исполкома культура
кырдаачас үлэһитэ
И. П. Кырдыһытэ тал-
тылар көргөнө

КЯРИЛЛИНА
Ульяна Михайловна
уһун ыарахан ыарыыг-
тан олбүтүөн бэйэтин
нутурданын бөллөрө.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с.
Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар —
21-495, улусай — 21-505.

«Самз олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском
№ 34 КАЗА 74-75.

языке. Объем 1 печ. лист. **ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ.**
г. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3050.